

Lähettäjä**Tampereen kaupunki, ympäristöterveys**

PL 487

33101 TAMPERE

Kuuleminen

Elintarviketoimiala

Pvm

29.1.2025

Tapahtumatunnus

1840092

Vastaanottaja**Vatialan päiväkodin keittiö**

Konkkalankuja 3

36240 KANGASALA

Toimija

Kangasalan Kaupunki (1923299-5)

Kohde

Vatialan päiväkot

Konkkalankuja 3, 36240 KANGASALA

Toiminnan nimi

Vatialan päiväkodin keittiö

Toiminta

Tarjoilukeittitoiminta

Aika

10.1.2025

Sovellettavat pakkokeinot

Elintarvikevalvonnan seuraamusmaksu EtL 67 §

Päätös

Valvontaviranomainen harkitsee ryhtyvänsä elintarvikelain 67 §:n mukaisiin toimenpiteisiin elintarvikevalvonnan seuraamusmaksun määräämiseksi Kangasalan kaupungin Ateria- ja siivouspalveluissa todettujen puutteiden korjaamiseksi. Toimija ei ole täyttänyt ilmoitusvelvollisuuttaan Vatialan päiväkodin Kiurut -ryhmän ruokamyrkytyspäilytapauksissa koskien päiväkodin lasten sairastumisia salmonellaan.

Toimijalla on lakisääteinen velvollisuus ilmoittaa välittömästi tiedon saatuaan ruokamyrkytyspäilystä valvontaviranomaiselle. Elintarvikevalvonnan tarkastuksella Vatialan päiväkotiin kävi ilmi, että tieto päiväkodin johtajalle ensimmäisestä salmonellatapauksesta on tullut 26.11.2024 (korjattu 29.1.2025), jolloin päiväkodin johtaja on ilmoittanut asiasta Kangasalan kaupungin Ateria- ja siivouspalveluihin. Kangasalan kaupungin Ateria- ja siivouspalvelut eivät ilmoittaneet tapauksesta elintarvikevalvontaan tiedon saatuaan 26.11.2024 (korjattu 29.1.2025) eikä myöskään koskaan sen jälkeen. Tieto ensimmäisestä salmonellatapauksesta tuli elintarvikevalvonnan tietoon 2.12.2024 Pirhan Infektioyksikön tartuntatautilääkäriltä.

Toimijalle on tarpeen määrätä elintarvikelain 67 §:ssä tarkoitettu elintarvikevalvonnan seuraamusmaksu. Määrättävä seuraamusmaksu tulee olemaan 1000 euroa.

Ennen seuraamusmaksun määräämistä toimijalle varataan mahdollisuus tulla asiassa kuulluksi, jäljempänä kohdan *Kuuleminen* mukaisesti.

Päätöksen perustelut

Elintarvikelain 17 §:ssä toimijan tiedonantovelvollisuudesta on määrätty seuraavaa: "Elintarvikealan ja kontaktimateriaalialan toimijan on välittömästi ilmoitettava toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle omavalvonnassa tai muulla tavalla esille tulleista vakavista vaaroista ihmisen terveydelle sekä toimenpiteistä, joihin epäkohtien korjaamiseksi on ryhdytty.

Kun elintarvikealan toimija saa tiedon tuottamansa, jalostamansa tai jakelemansa elintarvikkeen aiheuttamasta ruokamyrkytyksestä tai epäilee elintarvikkeen voivan aiheuttaa ruokamyrkytyksen, toimijan on ilmoitettava siitä välittömästi kunnan elintarvikevalvonnasta vastaavalle valvontaviranomaiselle. Ruokamyrkytyksen aiheuttajaksi epäilty elintarvike, raaka-aine tai näyte niistä on säilytettävä niin, että se voidaan tutkia laboratoriossa ruokamyrkytyksen syyn selvittämiseksi".

Elintarvikelain 15 §:ssa omavalvonnasta on määrätty seuraavaa: "Elintarvikealan ja kontaktimateriaalialan toimijalla on oltava järjestelmä, jonka avulla toimija tunnistaa ja hallitsee toimintaansa liittyvät vaarat ja varmistaa, että toiminta täyttää elintarvikesäännöksissä asetetut vaatimukset. Toimijan on kirjattava omavalvonnan tulokset riittävällä tarkkuudella.

Elintarvikealan toimijan tuodessa eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 853/2004 8 artiklassa tarkoitettujen salmonellaa koskevien erityistakuiden piiriin kuuluvia elintarvikkeita Euroopan unionin toisesta

jäsenvaltiosta Suomeen, omavalvontaan on sisällyttävä kyseisiä elintarvikkeita koskeva näytteenotto- ja tutkimussuunnitelma salmonellan varalta".

Ilmoittamatta jättäminen terveysvaaratilanteessa on saattanut aiheuttaa lisäsairastumisia päiväkodin lapsille, jotka kuuluvat riskiryhmään. Riskiryhmiä ovat muun muassa alle kouluikäiset lapset, raskaana olevat tai imettävät naiset, vanhukset ja sellaiset henkilöt, joiden vastustuskyky on vakavan sairauden vuoksi heikentynyt. Ottaen huomioon kohderyhmän ja yleisvaarallisen tartuntataudin (salmonella), voidaan epäkohtaa ilmoittamatta jättämisestä pitää erityisen vakavana ja vaarallisena.

Osa ruokamyrkytysbakteereista ja -viruksista voi aiheuttaa sellaisia sairauksia, jotka luokitellaan tartuntatautilain (1227/2016) ja -asetuksen (146/2017) mukaisesti yleisvaarallisiksi tartuntataudeiksi. Tautia voidaan pitää yleisvaarallisena tartuntatautina:

1. taudin tarttuvuus on suuri;
2. tauti on vaarallinen; ja
3. taudin leviäminen voidaan estää tautiin sairastuneeseen, taudinaiheuttajalle altistuneeseen tai tällaisiksi perustellusti epäiltyyn henkilöön kohdistettavilla toimenpiteillä.

Yleisvaaralliset tartuntataudit on lueteltu tartuntatautiasetuksen 1 §:ssä. Yleisvaarallisia tartuntatauteja aiheuttavia mikrobeja ovat esimerkiksi EHEC-bakteeri, salmonella, shigella ja hepatiitti A-virus.

Elintarvikelain 67§:n mukaan toimivaltainen valvontaviranomainen voi määrätä toimijan maksamaan vähintään 300 euron ja enintään 5 000 euron elintarvikevalvonnan seuraamusmaksun, jos toimija ei noudata 17 §:ssä säädettyä vaatimusta toimijan tiedonantovelvollisuudesta.

Asia

Elintarvikehuoneistoon ja Vatialan päiväkodin tiloihin tehtiin tarkastus 3.12.2024. Tarkastuksella haastateltiin yhtä työntekijää sekä päiväkodin johtajaa. Haastatteluissa selvisi, että varmistettu tieto salmonella-tartunnasta oli tullut 26.11.2024 (korj 29.1.2025) ja tämä oli myös ilmoitettu Kangasalan kaupungin ateriala- ja siivouspalveluihin (Liite 1. Selvitysraportti 3.1.2025). Raportti korjattu 27.1.2025.

Päätöksen kohde

Ilmoitusvelvollisuus koskien vakavia vaaroja tai ruokamyrkytyksiä.

Kuuleminen

Ennen asian ratkaisemista toimijalle varataan tilaisuus kirjallisesti lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Kirjallinen vastine on toimitettava asiaa käsittelevälle valvontaviranomaiselle 24.1.2025 mennessä: Postiosoitteeseen Tampereen kaupunki, ympäristöterveys, PL 487, 33101 Tampere, tai: Käyntiosoitteeseen Frenckellinaukio 2B, Tampere, tai: Sähköpostiosoitteeseen: elintarvikevalvonta@tampere.fi Asia voidaan ratkaista, vaikka kirjallista vastinetta ei ole toimitettu määräajassa.

Vastineessa toimija voi esittää näkemyksensä esitetyistä epäkohdista, seuraamusmaksun määrästä sekä muista mahdollista seikoista, jotka toimijan mielestä saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Asia voidaan ratkaista, vaikka kirjallista vastinetta ei ole toimitettu.

Sovelletut säännökset

- Elintarvikelaki (297/2021) 1 §, 6 §, 15 §, 17 §, 22 §, 47 §, 49 §, 67 § ja 75 §
- Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarvikehygieniasta 318/2021, 22 §
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004 eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä
- Tartuntatautilaki 1227/2016; 1 §, 2 §, 3 §, 4 §, 5 §, 6 §, 9 a §, 30 §
- Tartuntatautiasetus 146/2017
- Yleinen elintarvikehygieniasetus (EY) N:o 852/2004, 1, 2, 3, 4, 5 ja 6 artiklat
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002 elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista
- Ruokaviraston ohje "Elintarvikkeiden mikrobiologiset vaatimukset"
- Ruokaviraston ohje 980/04.02.00.01/2022 "Ohje rekisteröidyn elintarviketoiminnan elintarvikehygieniasta"
- Ruokaviraston ohje 4186/04.02.00.01/2020/2 "Toiminta elintarvikevälitteisissä terveysvaaratilanteissa"
- Hallintolaki (434/2003) 33 §, 34 § ja 36 §
- Yhdyskuntalautakunnan alueellisen ympäristöterveydenhuollon jaoston päätös jaoston toimivallan siirtämisestä ympäristöterveyden viranhaltijoille 23.2.2023, § 7

Tarkastaja

Maarit Miskala
ELINTARVIKETARKASTAJA
+358505215168

maarit.miskala@tampere.fi

Dokumentin jakelu

Toiminnanharjoittaja